

UZMAN RAPORU

•
NEDİM TÜRFENT DAVASI

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU - NURAY ÖZDOĞAN

Media and Law Studies Association
Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği

2020

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU

Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nü bitirdi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon Anabilim Dalı'ndan "Askerî Darbeler Öncesi ve Sonrası Medya Özgürlüğü" konulu yüksek lisans teziyle mezun oldu. 1997'de Milliyet gazetesinde muhabirliğe başladı. 2010'dan itibaren Milliyet Gazetesi Ankara Haber müdür yardımcılığı ve müdürlüğü görevlerinde bulundu. Bu süreçte "Yüzleşme" adlı köşede, insan hakları odaklı yazılar kaleme aldı. 1 Ekim 2018'de Milliyet gazetesinden ayrıldı ve T24'ün Ankara temsilcisi olarak çalışmaya başladı.

NURAY ÖZDOĞAN

1998 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 2000 yılından beri Ankara barosu üyesi olarak avukatlık mesleğini ifa etmektedir. 1999 yılından beri Çağdaş Hukukçular Derneği, Olağanüstü Hal döneminde KHK ile kapatılan Özgürlükçü Hukukçular Derneği ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği üyesidir. Aynı yıldan beri İnsan Hakları Derneği üyesi olarak çeşitli alanlarda çalışmıştır. Ankara Barosu bünyesinde insan hakları, kadın hakları ve cezaevlerindeki hak ihlalleri alanındaki çalışmalarda yer almaktadır. İnsan hakları ihlallerinde mağdurlara hukuki destek kapsamında aktif çalışmalarda bulunmakta, toplumsal davalarda avukatlık yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

1. SORUŞTURMA SÜRECİ	2
1.1. GÖZALTI İŞLEMİ	2
1.2. SAVCILIK SORUŞTURMASI VE İFADESİNİN ALINMASI	2
1.2.1. Soruşturmanın başlatılması	2
1.2.2. Kötü muamele ve işkence iddiası	3
1.2.3. Savcılık sorgusu	3
1.3. SULH CEZA HAKİMLİĞİ SORGUSU VE TUTUKLANMASI	4
1.3.1. İddianamedeki suçlama	4
1.3.2. İddianamenin içeriği	4
2. KOVUŞTURMA SÜRECİ	6
2.1. BİRİNCİ CELSE	6
2.2. İKİNCİ CELSE	7
2.3. ÜÇÜNCÜ CELSE	9
2.4. DÖRDÜNCÜ CELSE	10
2.5. BEŞİNCİ CELSE	11
2.6. ALTINCI CELSE	11
2.6.1. Nedim Türfent'in mütaalaya karşı esas hakkındaki savunması	12
2.6.2. Müdafilerin mütaalaya karşı esas hakkındaki savunması	13
2.6.3. Mahkumiyet Kararı	15
3. HUKUKİ DEĞERLENDİRME	19
4. GAZETECİLİK VE HABER HAKKI	22

1. SORUŞTURMA SÜRECİ

1.1. GÖZALTI İŞLEMİ

1. 1990 doğumlu Nedim Türfent, uzun süre Hakkâri Yüksekova'da gazeteci olarak çalıştı. Bölgedeki kamu görevlileri, esnaf, halk, Türfent'i gazeteci kimliğiyle tanıyor. Son olarak, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen Olağanüstü Hal (OHAL) döneminde kapatılan Dicle Haber Ajansı'nda Yüksekova muhabiri ve İngilizce editörü olarak görev yapıyordu.
2. Türfent, 12 Mayıs 2016'da amcasının oğlu ile Van'a araçla giderken, güvenlik güçleri tarafından durduruldu. Türfent ve amcasının oğlu, daha sonra birlikte gözaltına alındı.

1.2. SAVCILIK SORUŞTURMASI VE İFADESİNİN ALINMASI

3. Türfent hakkındaki soruşturmanın, gözaltı tarihinden bir süre önce, "PKK terör örgütünün gençlik yapılanması YPS terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla başlatıldığı, dosyada ayrıca "terör örgütünün propagandasını yapmak" suçlamasının bulunduğu anlaşıldı.

1.2.1. Soruşturmanın başlatılması

4. Türfent hakkındaki soruşturmanın gözaltı tarihinden yaklaşık 1 yıl önce başlatıldığına yönelik bilgi ve belgeler, dosyada bulunan, savcılık tarafından incelenen haber örneklerinden anlaşılıyor. Ancak bu noktada tarihlere dikkat etmekte fayda bulunuyor. 7 Haziran 2015 genel seçiminden bir süre sonra Sur, Nusaybin, Cizre, Hakkâri ve Yüksekova gibi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki bazı kent merkezleri ve ilçelerde, PKK tarafından açılan hendek ve barikatların kapatılması, bölgeden örgüt mensuplarının çıkartılması gerekçeleriyle asker ve polisin birlikte yürüttükleri operasyonlar başlatıldı. Bu dönemde, emniyette yürütülen ve bir bölümü savcılıklar tarafından sürdürülen inceleme ve soruşturmalar konusunda avukatlar, kapsamlı bilgilere erişmekte büyük güçlük çekti. Bölgede ilan edilen sokağa çıkma yasakları, sürdürülen olağan üstü hal uygulamaları nedeniyle, avukatlar, dosya üzerinde kısıtlama olmasa bile emniyet sorgularının büyük bölümüne katılamadı ya da dosya ile ilgili kapsamlı bilgi alamadı. Türfent'in avukatları da polisin yürüttüğü araştırmanın ne zaman başladığına yönelik belirsizlik bulunduğunu, dosya ile ilgili sınırlı bilgilere, dava açıldığı aşamada ulaşma şansı bulabildiklerini belirtiyor.

1.2.2. Kötü muamele ve işkence iddiası

5. Türfent, 13 Mayıs 2016'da Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı'na verdiği ifadede, gözaltına nasıl alındığını anlattı ve "insanlık dışı muamele" iddiasında bulundu. Türfent, ifadesinde, uyarı üzerine araçtan çıktıklarını ve yere yattıklarını, yüzleri maskeli özel güvenlik güçleri tarafından "insanlık dışı muameleyle" zırhlı polis aracına bindirildiklerini söyledi.

6. Türfent, kötü muamele ve işkencenin zırhlı araçta da sürdüğünü iddia etti. Yüzleri maskeli olduğu için teşhis edemeyeceği güvenlik görevlilerinin silah dipçığı ile sırt, boyun ve bacaklarından kendilerini darp ettiğini, kolluk görevlilerinin kafasına ayakları ile basıp, cep telefonu ile "selfie" çektiklerini, o gün görevli olan kolluk personelinin telefonlarının incelenmesi halinde bunların görülebileceğini söyledi. Ancak bu yönde bir araştırma yapılmadı.

7. Türfent, ilk olarak Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüklerini, buradaki gözaltı merkezinde, ölümlü tehdit edildiğini, kafasının sürekli yerde tutulması nedeniyle tehditte bulunanları teşhis edemeyeceğini anlattı. Türfent, işkencenin avukatının gelmesi ile sona erdiğini söyledi. Türfent, Van Emniyet Müdürlüğü'nden çıkartılırken de yüzünün zorla kapatıldığını, kendisine sinkaflı küfürler edildiğini öne sürdü. Türfent, Van'dan Yüksekova'ya getirildi. Savcılık sorgusunda, gözaltı aşamasındaki işkencenin güvenlik kamera kayıtlarından tespit edilebileceğini, işkence yapanlardan şikâyetçi olduğunu söyledi.

8. Türfent'in bu ayrıntılı anlatımlarına rağmen, soruşturma aşamasında, işkence iddiaları konusunda herhangi bir işlem yapılmadı. Savcılığın, bu aşamada, işkence iddiaları konusunda ayrı bir soruşturma başlattığı, o gün görevli kolluk güçlerinin telefonları ya da güvenlik kamera görüntüleriyle ilgili araştırma yaptığını yönelik dosyada herhangi bir bilgi ve belge bulunmuyor. Avukatlarından Harika Günay Karataş da bölgedeki koşullar nedeniyle işkence iddialarını raporlamanın mümkün olmadığını, Türfent de dahil olmak üzere o dönem gözaltına alınan müvekkillerini görmekte güçlük çektiklerini, doktor muayenelerinin gecikmeli ve üstünkörü biçimde yapılması nedeniyle sağlıklı raporlama yapma imkânı bulunmadığı bilgisini veriyor. Karataş, savcılık soruşturması aşamasındaki işkence iddialarının da ya hiç soruşturulmadığını ya da aylar sonra iddialarla ilgili takipsizlik kararları verildiğini ancak bu süreçlerin de takibinin koşullar nedeniyle o dönemde mümkün olmadığını aktarıyor.

1.2.3. Savcılık sorgusu

9. Türfent'e, savcılık sorgusunda Dicle Haber Ajansı (DİHA) tarafından yayınlanan haber görüntüleri ile twitter adresinde yer alan ajans haberleri soruldu.

10. Türfent'e ayrıca, tarih, zaman ve yer belirtilmeksizin, fotoğraflar üzerinden aleyhine teşhis yapan, polisin önceden ifadesini aldığı kişilerin beyanları ile ilgili sorular yöneltildi. "Teşhis tanığı" olarak adlandırılan bu kişiler, Türfent hakkında, "Terör örgütü ile irtibatlı olduğu", "örgüt üyelerini ve faaliyetlerini fotoğraflayıp haberleştiği" iddialarında bulundu. Dosyadaki bilgiler, teşhis tanıklarının ifadelerinin 5 Şubat – 19 Mayıs 2016 tarihleri arasında alındığını göstermektedir. Türfent'in savcılık sorgusu, 13 Mayıs 2016 tarihinde yapıldı. Ancak dosyadaki bilgi ve belgeler, Türfent'in sorgusu yapıldıktan sonra savcılığın "teşhis tanığı" ifadelerini almaya devam ettiğini göstermektedir. Türfent'in sorgusu yapıldıktan 6 gün sonra, 19 Mayıs 2016'da Alaattin Befre isimli tanığın sorgusu savcılıkça alındı. Bilgi ve belgeler, imkân olmasına rağmen tanıkların Türfent'le yüzleştirilmediğini, bazı tanıkların ifadelerinin savcılık sorgusunda sorulmadığını ortaya koy-

maktadır.

11. Türfent, ifadesinde teşhis tanıklarının hiçbirini tanımadığını söylemiştir.

1.3. SULH CEZA HAKİMLİĞİ SORGUSU VE TUTUKLANMASI

12. Tüm iddia ve isnatları reddeden Nedim Türfent, 13.05.2016 tarihinde savcılık ifadesinin ardından tutuklama talebi ile sulh ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

13. Yüksekova Sulh Ceza Hakimliği tarafından yapılan sorgu işlemi sonucunda, Türfent'in şu suçlamalar nedeniyle tutuklanmasına karar verildi:

- “Şüphelinin internet üzerinde yapmış olduğu paylaşımlara ilişkin kolluk tarafından tutulan tespit tutanakları,
- ....isimli şahısların fotoğraf teşhis tutanakları ve birbiri ile uyumlu beyanları bir arada değerlendirildiğinde şüphelinin üzerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediğine dair somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesi altında bulunduğu
- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100. Maddesinde katalog suçlar arasında düzenlenmiş olması, üzerine atılı suçun şüpheli hakkındaki delillerin henüz toplanma aşamasında olduğu, üzerine atılı bu suçun kanunda yer alan cezasının alt ve üst sınırı, şüpheli hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının bu aşamada yeterli görülmemesi ve tutuklama tedbirinin orantılı olması nedeni ile şüphelinin üzerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanmasına karar verilmiştir.”

1.3.1. İddianamedeki suçlama

14. Soruşturma dosyasında herhangi bir kısıtlılık kararı bulunmamaktadır. Ancak bölgedeki koşullar, avukatların istedikleri zamanlarda gözaltındaki müvekkilleriyle görüşme olanağının bulunmaması, belge takibindeki koşullardan kaynaklı güçlükler, özel bir kısıtlama kararı olmasa bile dosyaya erişimi güçleştirmiştir. Avukatlar, dosyayı iddianame kabul aşamasından sonra UYAP (Ulusal Yargı Ağı projesi) üzerinden ve görülmesine onay verilen evraklarla sınırlı olmak üzere takip etmek zorunda kalmış, bu durum, bilgi ve belgelere daha geç erişebilmelerine yol açmıştır.

15. Türfent hakkındaki iddianame, tutuklandıktan 10 ay sonra, 17 Mart 2017 tarihinde hazırlandı. Tutuklama gerekçelerinden biri ve en önemlisinin “delillerin toplanmasına devam edilmesi” olarak gösterilmesine rağmen, iddianamede, tutuklama tarihindeki kanıtlara ek olarak dosyaya etkili yeni bir kanıt sunulmadığı görüldü.

16. İddianamede, Türfent'in “silahlı terör örgütü üyeliği” suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 314/2 ve “terör örgütü propagandası” suçunu düzenleyen 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun (TMK) 7/2 maddeleri uyarınca cezalandırılması talep edildi.

1.3.2. İddianamenin içeriği

17. Yirmi üç sayfadan oluşan iddianamenin on altı sayfasında “PKK/KCK Terör Örgütünün YPS (YEKİNEYËN PARASTİ-SİVİL SAVUNMA BİRLİKLERİ) Birlikleri Yapılmasının Kurulması” başlığı altında örgütün yapısı, stratejisi ve eylemlerine ilişkin haberler yer aldı. Kalan 7 sayfada, Türfent'in kimliği, soruşturma bilgileri, cezalandırılmasının istenildiği sevk maddeleri ve suçlamalara yer verildi.

18. İddianamede, şu iddialar yer aldı:

- “Şüpheli hakkında açık tanıkların Cumhuriyet Savcısı huzurunda yapmış olduğu

fotoğraf teşhislerinin birbiri ile uyumlu ve tutarlı olması,

- Şüphelinin örgüt mensupları ile irtibat kurduğu,
- Örgütün gençlik yapılanmasında yer aldığı,
- Örgütün talimatları ile hareket ettiği,
- Terör örgütü mensuplarına kalacak yer, gıda ve giyim ihtiyaçlarını karşıladığı,
- Terör örgütünün medya sorumlusu olarak faaliyet göstererek bu eylemleriyle şüphelinin terör örgütü ile tam bir fikir ve eylem birliği içerisinde girerek organik bir bağ kurduğu ve bu bağın süreklilik, yoğunluluk, çeşitlilik arz ettiği böylelikle şüphelinin silahlı terör örgütüne üye olduğu ..”

19. Bu iddialara kanıt olarak, teşhis tanığı ifadeleri dışında, sosyal medya hesapları ile ilgili bilgiler gösterildi. İddianamede, “13/04/2016 tarihli inceleme ve tespit tutanaklarından www.facebook.com/qubane?fref=ts, uzantılı facebook hesabından yapılan paylaşımlar ile 13/04/2016 tarihli inceleme ve tespit tutanağı gereği Nedim Türfent (@nturfent) isimli twitter sosyal paylaşım sitesinden yapılan paylaşımların Nedim Türfent tarafından yapıldığı ve suç teşkil ettiği sonucuna varmıştır” ifadeleri kullanıldı.

20. Dosyadaki bilgi ve belgelere göre, facebook ve twitter hesaplarına dair kolluk tespit tutanakları, 6 Şubat 2016 tarihinde düzenlenmiştir. Ancak, Türfent’in ifadesi daha sonra alınmasına rağmen, sorgusunda, facebook adresi ve paylaşımlarına ilişkin soru yöneltilmediği görülmektedir. Twitter hesabının kendisine ait olup olmadığı sorulmuş ancak paylaşımların içerikleriyle ilgili bir suçlama yöneltilmemiş, soru sorulmamıştır.

21. Savcılık sonuç olarak, “...Tutanaklarda yer alan tüm bu yazı, fotoğrafları ve videoları paylaşarak terör örgütünün cebir, şiddet, tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek veya bu yöntemlere başvurmaya teşvik edecek şekilde terör örgütünün propagandasını yaptığı ve bu suretle üzerine atılı zincirleme terör örgütü propagandası yapma suçunu işlediği anlaşılmakla” gerekçesi ile TCK 314/2 ve TMK 7/2 hükümlerinden ceza istemiştir.

2. KOVUŞTURMA SÜRECİ

2.1. BİRİNCİ CELSE

22. İddianamenin kabulü ile Hakkâri 2. Ağır Ceza Mahkemesinde başlayan kovuşturma sürecinde ilk duruşma 14 Haziran 2017 tarihinde yapılmıştır. Bu tarihe kadar yapılan tutukluluk inceleme değerlendirmeleri duruşma açılmaksızın dosya üzerinden gerçekleştirilmiştir.

23. Nedim Türfent'in duruşmaya bizzat katılım talebi uygun görülmemekle Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan SEGBİS (Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi ile fiilen duruşma salonuna getirilmeden bulunulan yerden duruşmaya katılım) sistemi ile duruşmaya katılımı sağlanmıştır.

24. İddianame kabul kararı veren ve tensip zaptı (duruşmaya hazırlık tutanağı) hazırlayan mahkeme heyeti ile duruşmada hazır bulunan heyetin farklı olması nedeni ile tensip zaptı duruşmada yeniden okunmuştur.

25. Soruşturma aşamasında ifade veren ve 12'si cezaevinde bulunan 20 tanık da SEGBİS sistemi ile duruşma salonuna bağlanmıştır.

26. Bir adet gizli tanık ifadesi de ilk duruşmada sanığın ve avukatlarının bilgisine sunulmuştur.

27. Nedim Türfent mahkemeye heyetine verdiği savunmasına gözaltı işlemi sırasında maruz kaldığını iddia ettiği işkenceyi anlatarak başladı. Türfent, tutanaklara göre, şunları söyledi:

“Van girişinde Kurubaş Mevkiinde benim içerisinde bulunduğum araç, zırhlı polis aracı tarafından yolu kesilerek durduruldu. Polis aracının içinden yüzü maskeli polisler inerek silahlarını bize doğrultmak suretiyle ‘hemen inin ve yere yatın, yoksa ateş açacağız’ dediler. Araçtan indik. Bu sırada polisler tarafından zor kullanılarak yere yatırıldım. Gazeteci olduğumu söyledim ve basın kartımı çıkardım, fakat yüzü maskeli olan adını bilmediğim bir polis memuru ben yerde ellerim kelepçeli yatarken ayağı ile kafama basıp elindeki silahın namlusunu başıma dayayarak selfi çekti. Bunu nerede yayınladığını bilmiyorum. Bu sırada diğer polis memurları sırtıma çıkarak beni tekmelemeye ve darp etmeye başladı. Yine polis aracının içinde de bir polis elindeki silahın dipçığı ile vücudumun arka tarafından cinsel tacizde bulundu.

Buna ilişkin suç duyurusunda bulunmuştum. Burada yine bulunuyorum”

28. Türfent, ifadesinin son bölümünde, “Son olarak Yüksekova’da gazetecilik yaparken kamuoyunda bilinen ‘Türk’ün gücünü göreceksiniz’ başlıklı haberi yaptım. Bu haberi yaptıktan sonra emniyet tarafından emniyetin resmi telefonundan arandım. Emniyete çağırıldım. ‘Gelmezsen senin için kötü olur’ şeklinde tehditlerde bulunuldu” dedi.

29. Türfent’in avukatları, duruşmada bir dizi itirazda bulundu. İlk itiraz, Türfent’in duruşma salonuna getirilmemiş olması nedeniyle yapıldı. Bu durumun savunma hakkı ihlali olduğu iddia edildi.

30. Tanıklar da SEGBİS sistemi ile duruşmaya bağlandı. Yüz yüzelik imkânı varken, SEGBİS ile bağlanan tanıklardan yine SEGBİS ile bağlanan Türfent’i teşhis etmeleri istendi.

- 1982 doğumlu Tanık N.Ö., bu tanıklardan biridir. Cezaevinden duruşmaya bağlanan N.Ö., Türfent için, “Yüksekova’da gazetecilik yapan birine benzettiğim kişi” ifadesini kullandı. Devamında ise Türfent’ in örgüt üyesi olduğunu söyledi. Bu tanık, savunma avukatlarının sorusu üzerine “Benim rahatsızlığım psikolojiktir. Ailem ile görüşemediğim için sakinleştirici ilaçlar kullanıyorum” beyanında bulundu. İstenilen her türlü bilgiyi paylaştığını ve etkin pişmanlıktan yararlanmak istediğini belirtti.

- 1996 doğumlu Tanık S.A., “Sanığı tanımıyorum. İsmi de bilmiyorum. Gözaltında alındığımda gözaltında kaldığım 5 gün boyunca işkence gördüm. Bize bu sırada kağıtlar imzalatıldı. Bu şahsı tanımıyorum... ben kesinlikle böyle bir ifade vermedim. Ölümle tehdit ediliyordum, ben adliye koridorlarında işkence gördüm. İmzalamamak gibi bir şansım yoktu, ben böyle bir ifade vermedim” dedi.

- 1998 doğumlu Tanık Ş.Ş. “Şu an SEGBİS odasında yanımda bulunan sanığı tanımam. Adını da ilk defa duyuyorum, hakkında bir bilğim ve görgüm yoktur... Dört gün boyunca işkence ve tehdit altında kaldım, ifadelerimi işkence altında aldım...İfadelerim alınırken bana herhangi bir fotoğraf gösterilmedi, zaten her şey kağıt üzerinde hazırды. Bana ‘bu teşhis tutanaklarını imzalayacaksınız’ diyerek ölümle tehdit ettiler” dedi.

- 1997 doğumlu Tanık D.K. “Şu anda SEGBİS odasında yüzünü gördüğüm ismini sizden öğrendiğim sanığı tanımıyorum, Adını da ilk defa duyuyorum, Ben şahsı sadece gazetede ismi çıktığı için biliyorum, şahsen görmedim, tanımıyorum...” dedi.

- 1999 doğumlu Tanık C.D., “Şu anda SEGBİS odasında yüzünü gördüğüm ismini sizden öğrendiğim sanığı tanımıyorum, Adını da ilk defa duyuyorum. ...Ben böyle bir ifade vermedim. Gözaltında iken işkence gördüm. Bana zorla evraklar imzalatıldı. Bunların hepsi düzmedir. Benim işkencede iki dişimi kerpetenle çektiler. Böyle bir teşhis yapmadım” dedi.

2.2. İKİNCİ CELSE

31. Duruşmaya ara sonrası tutanağa 2. celse olarak geçen aynı gün devam eden duruşma heyetteki bir üyenin izne ayrılması ve heyet değişikliği ile başladı. Tanık anlatımları bu duruşmada da sürdü.

- 1996 doğumlu Tanık U.C.N “Ben sanığı birebir tanımam. Yalnızca internette haberlerini okuduğum için biliyorum. Tek bildiğim gazetecilik yaptığıdır. Ben bana imzalatan tutanakları okumadan imzaladım” dedi.

- 1992 doğumlu Tanık Ş.G. “Ben sanığı tanımıyorum. Hayatımda ilk defa gördüm. Ben gözaltına alındığımda emniyette işkence gördüm. Polisler benim başıma silah dayayarak ‘ne dersek evet diyeceksin, hayır kelimesini duymayacağız’ dediler, saatlerce aç bıraktılar. Ben böyle bir ifade vermedim, işkence altında imzaladım. Her ne kadar tutanakta savcı huzurunda ifade vermiş olarak görünsem de ben odaya gelen Cumhuriyet Savcısını polis zannediyordum. ‘Avukat istemiyorum, avukatlar yaptığımız teşhisler ve verdiğim ifadelerle ilgili bilgileri örgüte aktarıyor’ şeklindeki beyan kesinlikle bana ait değildir” dedi.
- 1995 doğumlu Tanık E.Ş. “Ben sanığı tanımıyorum. Hayatımda ilk defa gördüm. Gözaltındayken dayak yedim, hakarete uğradım, fakat işkence görmedim. Ben bana imzalatan kağıtları okumadım. Çok fazla kağıt imzaladım...’Avukat istemiyorum, avukatlar yaptığımız teşhisler ve verdiğim ifadelerle ilgili bilgileri örgüte aktarıyor’ şeklindeki beyan kesinlikle bana ait değildir. Bana ‘şu anda sokağa çıkma yasağı var istesen de hiçbir avukat gelemmez’ dediler” dedi.
- 2001 doğumlu tanık H.Ş.E. “Bu ifadeyi ben verdim. Fakat benim yüzü kapalı bir şekilde röportaj verdiğim kişi bu değildi. O kişi daha zayıf ve gözlüklüydü. Hayır, benimle röportaj yapan kişi bu değildi. Bu kişinin ismini şu anda hatırlamıyorum. Olayları hafızamdan silmeye çalışıyorum” dedi.
- 1988 doğumlu tanık İ.Y., “Ben sanığı tanımıyorum. Hayatımda ilk defa gördüm. Ben emniyette yaralı halde ve işkence altında ifade verdim. Ben sanığı tanımadığım halde bana tanıyacaksın diyerek baskı yaptılar. İfadeyi imzaladım fakat, ben sanığı tanımam” dedi.
- 1987 doğumlu tanık L.B “Ben sanığı tanımıyorum. Hayatımda ilk defa gördüm. Sanığın terör örgütü üyesi olup olmadığıyla ilgili bir bilgim veya görgüm yoktur. Ben gözaltında kaldığım süre boyunca işkenceye maruz kaldım. Ben gözaltındayken işkence altında olduğum için önüme konulan evrakları zorla, iradem dışında imzaladım. Ben kendi hür irademle kimse hakkında tanıklık yapmadım. Polis, ‘eğer bu tutanakları imzalamazsan, seni öldürürüz, sonra da kaçarken vurduk deriz, bizim hakkımda hiçbir yasal işlem yapılamaz’ dediler. Avukat talebimize işkence ile karşılık verildi. Hiçbir şekilde bu haktan yararlanmamıza izin verilmedi” dedi.
- 1994 doğumlu Ö.S. “Ben sanığı tanımıyorum. Hayatımda ilk defa gördüm... Benim okuma yazmam yoktur. Bize işkence yapıp ölümle tehdit ediyorlardı. Tehdit altında bu belgeleri imzaladım. ‘İmzalamazsan seni öldürürüz’ dediler...Ben emniyetteyken avukat istedim fakat avukat getirmediler, hakim önüne çıkarıldığımda avukat atandı...Bana hiç kimsenin fotoğrafı gösterilmedi. Teşhis tutanakları polis in kurgusundan ibarettir” dedi.
- 1986 doğumlu A.B., “Ben sanığı yalnızca aynı cezaevinde aynı koşušta kaldığım için tanıyorum. Ben daha önce kendisini yalnızca gazete haberlerinde ismini gördüğüm için biliyordum. Ben tutanağı işkence baskı altında polis tarafından başım masaya vurularak imzaladım. İçeriğinin ne olduğunu imzalarken ve sonrasında bilmiyordum. Aleyhine tanık olarak gösterildiğim diğer dosyalarda mahkemelere aynı şeyi anlattım... Fotoğraf teşhis tutanağını imzalamış olsam da bana hiç kimsenin fotoğrafı gösterilmedi. Gösterilmiş olsaydı hukuka uygun bir şekilde beyanda bulunurdum...Benim emniyet aşamasında verdiğim ifadeler sırasında avukatım yoktu, Sulh Ceza Hakimliğine sevk edildikten sonra Hakkari Barosundan avukat atandı” dedi.

32. Savunma avukatları tarafından, dosyadaki teşhislerin, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ek 6. maddesine uygun yapılmaması, usule aykırı olması, 18 yaş altındaki tanıkların beyanlarının avukatsız alınmış olması, dinlenen 12 tanığın işkence ile gerçeğe aykırı teşhiste bulduklarının anlaşılması hususları dikkate alınarak hukuka aykırı delillerin dosyadan çıkartılması talep edildi.

33. Mahkeme heyeti, Nedim Türfent'e, "kendi ismiyle paylaştığı makalesinde yer alan "HPG gerilları" ve "Kürdistan" kelimeleriyle ne kastettiğini sorması da savunma avukatları tarafından soruların düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğu gerekçesiyle eleştirildi.

34. Duruşmada, iddia makamı "Tutuklu sanık Nedim TÜRFENT'in üzerine atılı suçun mahiyet, tüm dosya kapsamı atılı suçun 5271 Sayılı CMK'nın 100/3. maddesinde düzenlenen katalog suçların içerisinde yer aldığı, tutuklama tedbirinin kanuni şartlarının oluştuğu, atılı suçların vasıf ve mahiyeti, öngörülen ceza miktarı gereği tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, adli kontrol tedbirlerinin bu nedenlerle yeterli olamayacağı" gerekçeleriyle Türfent'in tutukluluk halinin devamını istemiştir.

35. Mahkeme, "birbiriyle uyumlu açık tanık beyanlarının olması, somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesi altında bulunduğu, sanığın üzerine atılı suçlamanın CMK'nın 100/3 maddesinde belirtilen katalog suçlardan olması ve bu nedenle tutuklama nedeninin var sayıldığı, dosya kapsamında delillerin tamamının temin edilememiş olması, bu evrede adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı kanaatine varıldığını" belirterek Türfent'in tutukluluk halinin devamına karar verdi.

36. Mahkeme, Van Kapalı cezaevinde bulunan 4 tanık ile diğer tanıkların ifadelerinin SEGGİS yolu ile alınmasına, tutuklu bulunan sanığın mahkemede hazır edilmesinin güvenlik açısından sakıncasının bulunup bulunmadığının değerlendirilerek, sakıncası yok ise sanığın duruşma günü duruşma salonunda hazır edilmesi, gizli tanığın ifadesinin alınması, müdafilerin gizli tanığa yöneltecekleri soruları 7 gün içinde mahkemeye sunmasına karar vererek duruşmaya son verdi.

37. Mahkeme, duruşmada da ileri sürülen işkence iddiaları konusunda ise hiçbir karar vermedi.

2.3. ÜÇÜNCÜ CELSE

38. 9 Ağustos 2017'de yapılan duruşma da tutanağa, bir önceki duruşmanın ikinci yarısında olduğu gibi "2.celse" olarak geçti. Mahkeme heyetinde bu kez iki üye değişti. Nedim Türfent güvenlik gerekçesi ile duruşma salonunda hazır edilmedi. Duruşmada, teşhis tanıklarının ifadelerinin SEGBİS yolu ile alınmasına devam edildi:

- 1999 doğumlu D.B. "Ben SEGBİS sistemiyle yüzünü gördüğüm ve bana adını Nedim TÜRFENT olarak okuduğunuz kişiyi tanımıyorum...Ben gözaltına alındığımda gece saat 3-4 sularında bana içeriğini bilmediğim kağıtlar imzalatıldı" dedi.

39. Duruşmada, mahkeme başkanı ile Türfent arasında tartışma yaşandı. Ancak SEGBİS sisteminin kaydedilmemesi, mahkeme katibinin de tartışmayı tam olarak tutanaklara yansıtmemesi, tartışmanın tutanaklardan anlaşılabilir olmasına yol açtı. Tartışma sonrasında sanık avukatlarından biri duruşma salonundan çıkartıldı. Tutanağa, bu kararın gerekçesi, "sanık müdafinin saygısız ve düzen bozucu tavırları" olarak yazıldı. Ancak bu gerekçeye nasıl karar verildiği de tutanaklardan anlaşılabilir değildir. Diğer avukatlar da bu karar üzerine savunma yapmayacaklarını bildirdi. Mahkeme, bunun üzerine savcılığın ve avukatların görüşlerini almaksızın, tutukluluk halinin devamına

karar vererek, duruşmayı erteledi.

40. Mahkeme, Ceza Muhakemesi Kanunundaki hükümlere rağmen, tanık beyanlarını almadan, celse rutin işlemlerini, delil toplama, tutukluluk hali konusunda savcılık ve avukatların görüşüne başvurmadan bu kararı verdi.

41. Bununla da yetinmeyerek, daha önce iki ay sonraya duruşma günü veren mahkeme, bu kez duruşmayı üç ay sonrasına erteledi.

2.4. DÖRDÜNCÜ CELSE

42. 1 Kasım 2017’de yapılan duruşmada, mahkeme heyeti, başkan dahil yeniden değişti. Eski mahkeme başkanı ise yeni heyette üye olarak yer aldı. Nedim Türfent, duruşmada, Kürtçe savunma yapmak istedi ve tercüman aracılığıyla savunma yaptı. Türfent, açık tanıkların ifadelerini işkence altında verdiklerini söylemeleri ve beyanlarını değiştirmeleri üzerine, usulsüz bir şekilde gizli tanık deliline başvurulduğunu, gizli tanığın anlatımlarını kabul etmediğini söyledi.

43. Naip hakim tarafından, ara celse ile savunma tarafı bulunmadan ifadesi alınan gizli tanığın şunları söylediği duruşmada aktarıldı:

“Bana gösterilen 19 numaralı fotoğraftaki kişiyi Nedim TÜRFENT olarak tanırım. Bu şahıs gazatecilik faaliyeti başlığı altında örgüte olan mensubiyetini gizlemeye çalışmaktadır. Nedim TÜRFENT, PKK’dan aldığı emir ve talimat doğrultusunda haber yapardı. Bu konuda onların istekleri doğrultusunda hareket ederdi. Kendisi örgüt üyesidir. Kanireş denilen bölgede Hamza (K) adlı örgüt mensubuyla görüştüğünü biliyorum. Orada iki tane Hamza (K) adlı kişi var.

Nedim Türfent, mavi gözlü uzun boylu ve zayıf olan Hamza (K) adlı kişinin yanındaydı.

Ben kendisini bu örgüt mensubu ile konuşurken birebir gördüm. Nedim TÜRFENT’i gördüğüm esnada konuştuğu örgüt mensubu ile gayet samimi bir vaziyet içerisindeydi. Konuşup gülüşüyorlardı. Bu örgüt mensubu ile görüştüğü esnada elinde birkaç tane ajanda vardı. Bu kişi PKK ve HDP nin düzenlemiş olduğu bütün etkinlik ve faaliyetlerinde boy gösterirdi, aktif olarak yer alırdı. Bu şahıs Yüksekova nüfusuna kayıtlıdır ama Şemdinli’ye geldiğinde HDP’lilerin bulunduğu evlere gidip kalırdı. Aynı zamanda parti binasına da yoğun bir şekilde giriş çıkış yapardı. Örgüt içerisinde medyadan sorumlu kişi olarak görev üstlenmiştir. Bilgim kadarıyla Kanireş bölgesindeki örgüt mensuplarıyla irtibat halindedir . Aktif ve yoğun olarak Şemdinli’de PKK mensubiyeti nedeniyle faaliyetlerini devam ettirirdi. Zaten PKK tarafından kendisine bir görevlendirilme yapılmamış olsaydı rahat bir şekilde Kanireş bölgesine gidip örgüt mensuplarıyla konuşma imkanını elde edemezdi.”

44. Gizli tanık beyanının okunmasının ardından teşhis tanıklarının ifadelerinin alınmasına devam edilmiştir.

- 1996 doğumlu tanık R.T., “Ben bu kişiyi tanımıyorum, işkence sırasında bana imzalatan kağıtlar vardı. Sürekli ifadem alınıyor. Hem ben mağdur oluyorum hem de ismi geçen kişiler mağdur oldu. Ben kendim hiçbir teşhis yapmadım. Bana "sana tecavüz ederiz, ağabeylerinizi öldürürüz" deyince getirilen evrakları imzaladım...sürekli ifadeye çağırılmaktan rahatsız oluyorum, bana işkence yapıldığına dair görüntüler ve raporlar mevcuttur” dedi.

- 1999 doğumlu H.Ö., “Sanığı tanımıyorum. Sanığın herhangi bir terör örgütü faaliyetinde eylemini görmedim. Emniyetteki kağıtlar zorla imzalatılmıştır. Ben em-

niyette ve C.Savcısı huzurunda herhangi bir teşhis yapmadım” dedi.

- 1998 doğumlu S.T., “Ben sanığı tanımıyorum. Sanığın herhangi bir terör örgütü faaliyetinde eylemini görmedim. Emniyette ifadem alınırken bana teşhis yaptırıldı. Ben ifade verirken psikolojik olarak kendimi baskı altında hissettim...Güvenlik güçleri beyanlarıma eklemeler yaptı, ben de okumadan imzaladım” dedi.

- 1998 doğumlu E.Ş., “Sanığı tanımıyorum. Sanığın herhangi bir terör örgütü faaliyetinde eylemini görmedim. Bilgim ve görgüm yoktur. Benim emniyette ifadem alınırken teşhis yapmadım. C.Savcısı huzurunda da ifadem alınmadı. Güvenlik güçleri tarafından işkence altında evraklar bana imzalatıldı” dedi.

45. Sanık ve avukatları, gazetecilik faaliyetlerinin meşruluğu ve delillerin hukuka aykırılığı üzerine yoğunlaşan beyanlarda bulundu. Savcılık aynı matbu gerekçelerle tutukluluğun devamını talep etti ve mahkeme de eski gerekçeleri tekrarlayarak tutukluluğun devamına karar verdi. Duruşma, bu kez 16 gün sonrasına ertelendi.

2.5. BEŞİNCİ CELSE

46. 17 Kasım 2017’deki beşinci duruşmada, tanıkların dinlenmesine devam edildi.

- 2000 doğumlu M.E., “Ben sanığın gazeteci olduğunu biliyorum. Sosyal medyadan paylaşımlarını hatırlıyorum. Ben herhangi bir eylemine bizzat şahit olmadım... Emniyette bana isimlerini söylemezsen uzunca bir süre hapiste yatarsın dediler” dedi.

- 2001 doğumlu A.Ç., “Ben sanığı tanımıyorum, hakkında bir bilgin de bulunmamaktadır” dedi.

47. Savcılık makamı ifadeleri alınmamış olan 3 tanığın başka mahkemeler önünde verdikleri ifadelerin yeterli olduğunu, tanıkların işkence gördüklerine, zorla beyanlarının alındığına yönelik savunmalarının doğruluğuna ilişkin dosya kapsamında maddi bir delilin bulunmadığı gerekçeleri ile duruşmada mütalaasını sundu.

48. Savcılık makamı “tanıkların baskı altında işkence ve tehdit altında beyanda bulduklarına veya sanıkla tanıklarla aralarında husumet bulunduğuna dair delil bulunmadığı silahlı terör örgütüne üye olduğu anlaşılma; sanığın sevk maddeleri uyarınca cezalandırılmasına, sanığın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, sanığın cezalandırılması yönünde mütalanın verilmiş olması nedeniyle kaçma şüphesinin var olduğu kabul edilmesi kanaatiyle CMK 100 ve devamı maddeleri uyarınca tutukluluk halinin devamına karar verilmesi mütalaa” etti.

49. Türfent ise Jitem ve benzeri sosyal medya hesaplarından defalarca tehdit aldığını söyledi. Avukatı da Nedim Türfent’in gözaltında olduğuna yönelik henüz yakınlarının bilgisi yokken, bu bilginin “Jitem beyaz toroslar” sosyal medya hesabından paylaşıldığını, paylaşımında “Nedim’in sorguda olduğunun” belirtildiğini mahkemeye heyetine aktardı.

2.6. ALTINCI CELSE

50. 15 Aralık 2017 tarihindeki 6. celsede de mahkeme heyetinde yine değişiklik oldu ve bir üye değişti.

51. Nedim Türfent vekilleri, bu celse özellikle işkence iddiaları üzerinde durdu. Avukatlar, iddia makamı tanığı olarak dinlenen kişilerin işkence iddiaları yanında bir kısmının mahkemeye de ulaşan darba maruz kaldıklarını gösteren adli tıp raporlarının işkenceye dair açık delil olmasına rağmen yargı birimlerinin hareketsiz kalmış olmasını eleştirdi.

Bu duruşmada ifade veren tek teşhis tanığı 2002 doğumlu Z.A., “Ben Yüksekova’da 2016 yılında emniyete alınmışım. 9-10 civarında teşhis yaptırıldılar. Teşhis ettiğim kişilerden birisi ekranda gördüğüm kişi değildir. Ben sanığı tanımıyorum” dedi.

52. Nedim Türfent’in avukatı, dosyada Nedim Türfent aleyhine ifade veren açık tek tanığın başka mahkemelerdeki teşhis ve tanıklık ifadelerini mahkeme heyetine sundu. Bu ifadelerin, Türfent davasında verdikleri ile çeliştiğinin açıkça görüldüğünü ve beyanlarının çürütüldüğünü aktardı. Bu tanığın diğer mahkemelerde; okuma yazması olmadığını, ifade tutanağına parmak bastığını, avukatsız ifade alındığını, Yüksekova’da bir ay kaldığını ve bir ev içerisinde kapalı tutulduğunu, hiç dışarıya çıkmadığını, ilaç kullandığını aktardığı duruşmada beyan edildi. Bu tanığın akıl sağlık durumunun tespitine dair talep ise mahkemece yanıtız bırakıldı.

2.6.1. Nedim Türfent’in mütalaaya karşı esas hakkındaki savunması

53. Nedim Türfent, Kürtçe yaptığı savunmasında, mahkeme huzurunda lehine verilen tanık beyanlarının savcılık makamınca geçerli sayılmamasını eleştirdi. Türfent, şu savunmayı yaptı:

“Gizli tanığın HDP binasına ve belediye binasına gittiğine ilişkin söylemleri suç teşkil edecek bir eylem değildir. Kaldı ki HDP dışında diğer partilerin binalarına da girilip çıkılmaktadır. Ben önceki ifadelerimi tekrar ediyorum. Gizli tanığın Kanireş Kampında beni örgüt üyeleri ile samimi bir şekilde gördüğünü beyan etmiştir. Bu gizli tanığın mahkeme huzurunda yüzleştirilmesini isterdim, çünkü sorularımız olacaktı. Kaldı ki ben gazeteciyim, Türkiye’nin her şehrine gittim. Şemdinli ve Yüksekova buna dahildir. Ben buralarda iken telefonum da sürekli yanımdaydı. Bir gazetecinin olmazsa olmazlarından biridir. Şayet gizli tanığın bu beyanları doğru olmuş iseydi telefonlarıma ait HTS kayıtları istenir ve dosya içerisine konulurdu... 14 Haziran 2018’deki duruşmada dinlenen tanıkların tamamı mahkeme huzurunda beni tanımadıklarını beyan ettikten sonra hakkımda suç teşkil edebilecek bir delilin olmadığını anlayan fezlekeyi hazırlayanlar yeni tanıklar ve bir de gizli tanık öne sürmüştür.

Gizli tanığın da beyanlarında geçen ifadelerin tarih olarak belirtilmiş olsaydı onun da ifadelerinin yalan ve gerçek dışı olacağını bildiklerinden herhangi bir zaman diliminden bahsetmemiştir. İnternet ve sosyal medyada yapılan paylaşımların ve haberlerin her birinde cımbızlama yöntemi kullanılarak suç yaratmaya yönelik işlem yapılmıştır. Kaldı ki yapılan işlemlerin hiçbiri hukuksuz ya da suç teşkil edecek eylem içermemektedir. Cımbızlamadan kastım, yapmış olduğu bir röportajda, röportajı veren kişinin konuşmasında geçen "Zulme sessiz kalmayın" ifadesinin sanki ben kullanmışım gibi bir algı yaratılmıştır. Röportaj yapmak suç değildir. Röportajı veren kişinin beyanları da hiçbir gazeteciye bağlamaz, bundan ben mesul değilim. Yüksekova’da yapılan yürüyüşte yapılan söylemler, açılan pankartlar bana mal edilmiştir. Sanki pankartları hazırlayan benmişim gibi gösterilmiştir. Bu tamamen yalandır. Ben sadece sosyal medya hesabımdan bunu haber olarak duyurdum, kaldı ki benim dışımda bir çok gazeteci bu haberi kendi hesabından yayınlamıştır. Sosyal medya hesabımdan yaptığım bir haberde Cumhuriyet Mahallesinde çekmiş olduğum bir fotoğrafın içerisinde yer alan ve çok uzakta olduğunu hatırladığım bir bayrağın oluşundan beni mesul tutmaktadırlar. Ben sadece gazetecilik görevimi yaptım. Kaldı ki, 2017 yılındaki Hürriyet yazısında, YPG’ye ait fotoğraflar çekilmiş

ve çekilen fotoğraflarda tanklar üzerinde YPG bayraklarının asılı olduğu görülmüştür. Haberin başlığına da "YPG'nin tankları var" şeklinde haber geçilmiştir. Bunlar haber yapınca hiçbir şey olmuyor da ben bir fotoğraf çekiyorum ve çok uzaktan tam olarak ne olduğu belli olmayan bir bayrak yüzünden suçlu bulunuyorum. Gazetecilik, bunlar için yasal bir görev iken benim için neden suç sayılıyor? Gazetecilik ben dahil herkes için eşit şartlarda haber yapma hürriyetidir...."

Duruşmadan sonra koğuşuma gittiğimde TRT radyoda "Musul'da DEAŞ'ın direnişi" şeklinde bir haber duydum. Yapılan haber suç olmuyor da benim hesabımda yayınlanmış ve cımbızlanarak alınmış bu söylem mi suç. Ne benim için ne de TRT için bu tür haberler suç sayılamaz. Fezlekeyi hazırlayanlar haberi yapan kişinin Kürt veya muhalif ise hakkında fezleke hazırlanmalı, TRT ya da Hürriyet gazetecisi ise hazırlanması gerek olmadığına yönelik çalışmaları vardır... Benim çekmiş olduğum fotoğraftaki bayrağın suç sayılır olması eşitlik ilkesine aykırıdır... Türkiye'de bulunan 170 gazeteci cezaevindedir. Bunu dünya genelinde hesapladığımızda 250-300 gazeteci yargılanmaktadır. Sadece Türkiye'de 170 gazetecinin cezaevinde kalmasına anlam veremiyoruz. Sayın hakimin yargılama yaparken hukuk penceresinden bakarak ve siyasi hiçbir baskı altında olmadan yargılama yapması gerekmektedir. Gazeteciliğin kontrol mekanizması olduğundan bahsettiğim zaman yapmış olduğum haberdeki "Türk'ün gücünü göreceksiniz" haberinin ne kadar doğru olduğunu ve bunun sonucunda bunu yazanların valilik ve ilgili kurumlar tarafından soruşturma açıldığının bir kanıtıdır. Bu da doğru gazetecilik ile halkın ve haklının yanında olduğunun yanıtıdır.

Ben bu haber yüzünden hedef alındım ve şu anda bunun için içerdeyim. Eğer ki muhalif gazetecileri gözaltına alırsanız inpolitif (cezazsızlık kültürü) oluşacaktır. Roboski katliamı sırasında havuz medyası gerçek habere ilişkin hiçbir haber yayınlamamıştır. Sadece bir grup teröristin sınırı geçmeye çalıştıklarını ileri sürmüşlerdir. Şayet muhalif gazeteciler olmasaydı katledilen Roboskili vatandaşların gerçekte neler yaşadığını hiçkimse bilemeyecekti. Adalet kavramı Türkiye'de tam manasıyla mahkemelerde yüzünü göstermemektedir. Bu da gazeteciler başta olmak üzere birçok kişinin cezaevlerinde oluşunun bir göstergesidir... "Türk'ün gücünü göreceksiniz" haberini yapmamış olsaydım bugün burada olmayacaktım, ben bu haberi yaptığım için şu an buradayım... Şubat 2016 yılındaki olaylarda internet üzerinden JİTEM sayfası ile tarafıma yöneltilen "seni öldürürüz" şeklindeki tehditlerin hem yerel hem ulusal basında yer aldığı hatta mecliste "Nedim'i öldürecekler" şeklinde soru önergesinin verildiği bilinmektedir. Buna ilişkin bu tehditleri içeren sayfanın tespit edilmesi istenilmiştir. Ben yapılan suçlamaların hiçbirin kabul etmiyorum. Suçsuzum, işim gereği sadece vicdani şekilde gazetecilik yaptım. Üyelik dahi yapmış olduğum işe ilişkin ağır bir suçlamadır, bunları kabul etmiyorum. Öncelikle beraatimi ve tahliyemi talep ediyorum"

2.6.2. Müdafilerin mütaalaya karşı esas hakkındaki savunması

54. Nedim Türfent'in avukatı ise beyanında şunları söyledi:

"YPS mahkeme veya Bakanklar Kurulu kararıyla terör örgütleri listesine alınmış değildir. YPG ile ilgili İstanbul 14 Ağır Ceza Mahkemesinin ilamını ibraz ediyoruz. Burada bir örgütün terör örgütü sayılabilmesi için Yargıtay kararları veya Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilmesi gerektii belirtilmiş ve bu yönde bir karar kurulma-

diğından YPG terör örgütü kabul edilmemiştir. Öncelikle bu hususun mahkemenizce de değerlendirilmesini, ve YPS üyesi olduğu iddia olunan müvekkilimin be-
raatına karar verilmesini talep ederim...

Müvekkil ile biz müdafileri olarak kolluk kuvvetlerinin müvekkil ile ilgili husumeti olduğunu iddia etmekteyiz. Bununla ilgili de jitem beyaz toroscular ve jitemci twitter hesaplarından müvekkile gönderilen tehdit mesajlarını ibraz ediyoruz. Müvekkil ile ilgili olarak TBMM'de 02/02/2016 tarihinde soru önergesi verilmiştir. Bu soru öner-
gesini de ibraz ediyoruz.

Sunduğumuz evraktan görüleceği üzere kolluk kuvvetleri öc alma saikiyle bu dos-
yayı hazırlamışlardır. Yine yaptığı paylaşımlar iddianamede suç unsuru olarak be-
lirtilmiştir. Paylaşımlardan görüleceği üzere, bir tanesi Taybet Ana'yla ilgilidir. Taybet
Ana 'nın cansız bedeni 1 hafta sokaklarda kalmış. Bu birçok basın yayını organı ta-
rafından haber yapılmıştır. Mahkemenizde yargılama başladığında Kürdistan ile
ilgili soru sorulmuştu. Bununla ilgili olarak coğrafi bir terim olan Kürdistan'ın nere-
den geldiği, Osmanlı'da nerelerin kast edildiği ve Abdullah GÜL, Recep Tayyip ER-
DOĞAN ve Galip ENSARİOĞLU'nun Kürdistan kelimesinin karşılığı ile ilgili
ifadelerini ibraz ediyoruz. Coğrafi bir terim olan bu kelime bir suç unsuru olamaz.
Yine mütalaada DİHA ve Dicle Haber Ajansının örgütün haber kanalı olduğu iddia
edilmişse de bu iddia da hukuka uygun değildir. Bununla ilgili bu aşamaya kadar
verilmiş hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Şefkat GÜRDAL ve Ömer SARAÇ kol-
lukta beyanlarına bakıldığında mütalaadaki gibi bir beyanlarının olmadığı açıktır.
Yine biz defaatle dile getirdik. Söz konusu kar elbiseli video ile ilgili Evindar Aslan'ın
hesabından yayınlanmış. Ancak yapılan araştırmada müvekkille ilgisinin tespit
edilmediği belirtilmiş ve günümüzdeki teknoloji dikkate alındığında kamera ve fo-
toğraf makinasından da herhangi bir tespit olmadığı anlaşılmıştır...

Yine mütalaada müvekkilin üst düzey örgüt mensuplarıyla görüştüğü iddia edil-
mişse de hangi üst düzey örgüt mensuplarıyla ne zaman nerede görüştüğüne ilişkin
hiçbir somut iddia dahi bulunmamaktadır.

Mütalada Helin Şevval ECE ve Zilan ATTİLLA beyanları dayanak yapılmışsa da
öncelikle ifadelerinin alındığı tarihteki yaşı gözetildiğinde ifade Çocuk Koruma Ka-
nunu'na uygun olarak alınmamıştır.

Verilen mütalaa CMK'da belirtilen yargılama sırasındaki mahkemenin fiil ve faille
bağlı olunması ilkesine dahi uygun değildir. Kolluğun öc alma saikiyle hazırladığı
soruşturma dosyası üzerinden yargılamaya devam olunmaktadır. ...Müvekkil, ga-
zeticilik mesleğini onurlu bir şekilde yapmıştır. Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları
mahkemesinde SEGBİS ile yapılan yargılamaların hukuka uygun olmadığını be-
lirtilmesine rağmen bir yönetmelikle, müvekkilin ifadesi bu yolla alınmıştır."

55. Diğer sanık avukatı da beyanında şunları söyledi:

"Yargılamanın temel sebebi Yüksekova'da uygulanan sokağa çıkma yasağı döne-
minde gazeteci olan müvekkilimin hukuka aykırı fiilleri ve hak ihlallerini haber
yapmış olmasıdır. Anayasa'nın 28 maddesine göre kolluk görevlilerinin müvekkilin
güvenliğini sağlaması gerekirken, internet siteleri üzerinden tehdit mesajları gön-
derdikleri görülmektedir. Anayasa'nın 26 ve AİHS'in 10 maddesinde müvekkilin
çok geniş hakları bulunmasına rağmen bu haklarına riayet edilmediğini görmekte-
yiz. Özellikle sunduğumuz makalelerden de görüleceği üzere milletvekillerinin ve
gazetecilerin ifade özgürlüklerinin daha geniş olduğu AİHM tarafından kararlarında

açıkça yer vermiştir. Dosyamızda tanık beyanları çıkartıldığında müvekkilin sadece yaptığı basın faaliyetleri kalmaktadır. Yine dosyada 22 açık tanık bulunmaktadır. Bu tanıklardan 2 sine hiç ulaşılamamış ve beyanları alınmamıştır. Beyanı alınan bir tanığın akli dengesinin yerinde olmadığı, beyanlarının doğru olmadığı, zaman zaman menfaatine gelen birbirinden farklı beyanlarda bulunduğu dosyaya yansımıştır. Birçok tanığın beyanında ya işkenceye uğradığı iddiası veya tehdit edildiği iddiası yer almaktadır. Bu dosyada yer alan Tanık Lokman BOZAN'ın müdafii olarak görev yapmaktayım. Kendi dosyasında kaburgalarında, çenesinde kırıklar olduğu, işkencenin belli bir boyuta ulaşmasından sonra hazırlanan beyanları imzaladığı görülmektedir.”

56. Nedim Türfent, duruşmada sorulan son sözlerinde şunları söyledi:

“Eğitim öğrenimim boyunca ve 7 yıl gazetecilik süresince öğrendiğim adaletin temel olduğudur. Bir cenaze üzerinden tehdit edilmem ve bunun alenen yapılması nasıl bir husumet değildir. Halen anlamış değilim. Yüksekova'da tehdit edilirken hiçbir şekilde kaçmadım. Sınırın sıfır noktasından Van iline doğru hareket ettim. Zaten yakalama da Van ilinde gerçekleşti. Gazeteciliğe Van'da devam ettim. Bir insan için en büyük korku ölümdür. Bu bile benim kaçmam için yeterli değildi, buna rağmen kaçmadım. Yüksekova'da ve Van'da görevimi ifa ettim. Bunun sebebi de adalete olan güvenimizin hala var oluşudur. Biz her ne şekilde olursa olsun adaletin tecelli edeceğine inanıyoruz. Adalete olan güvenimiz adaletin ölüm fermanına dönüşmesin. Umudumuz ve beklentimiz budur”

2.6.3. Mahkumiyet Kararı

57. Savunmaları dinleyen mahkeme heyeti şu kararı açıkladı:

- “AİHS 10 maddesinden düzenlenen ifade özgürlüğü hakkının mutlak bir hak olmadığı, hakkı kullanan basına yüklenen önemli sorumluluklar ise iyi niyetli davranmak, etik kurallara uygun olarak güvenilir ve doğru haber vermektir. Basının özen gösterme yükümlülüğü çerçevesinde yayımladığı haberler ve bilgilerin doğruluğunu teyit amacı ile kamuya sunmadan önce kontrol etme yükümlülüğünün bulunduğunu, maddenin 2. fıkrası gereği bu hakkın ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla sınırlandırılabilceğini belirtmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin Kadir Sağdıç kararına atıfla basının sorumluluk bilinci ile hareket etmesi gerektiği AİHS 17 maddesinde hakları kötüye kullanılması yasağının düzenlendiği Pavel Ivanov/Rusya kararına atıfta bulunmuştur. Morissens/ Belçika kararına atıfla, 'basın mensubunun bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini araştırması gerektiğini, söz konusu ifşanın kamu kurumuna verdiği zarar konulmalı ve kamunun bu ifşadan elde edebileceği faydaya ağır gelip gelmeyeceğini tespit etmelidir. Bu bağlamda, ifşanın konusu ve ilgili idari kurumun niteliği dikkate alınmalıdır. AİHS'nin 10. maddesinin gazetecilere tanıdığı güvence, gazetecilerin meslek etiğini gözeterek 'doğru ve güvenilir' bilgiler sunmaları anlamında iyi niyetle hareket etmeleri koşuluna bağlıdır. Bir gazetecinin ödev ve sorumlulukları göz önünde tutulurken, söz konusu basın organının potansiyel etkisi önemli bir faktör olup, görsel-işitsel basının yazılı basına göre çok daha hızlı ve güçlü bir etkiye sahip olduğu yaygın olarak kabul edilen bir durumdur. Bir çatışma ortamında medyanın "

nefret söylemi ve şiddet çağrısı" yayan bir araca dönüşmekten kaçınması gereklidir' ifadelerini kullanmıştır.

- AİHM, Sürek/ Türkiye, Axel Springer AG / Almanya kararlarına atfla ifade açıklamalarının çatışmaların yoğun olduğu bir dönemde yapılması ve şiddet çağrısı içermesi halinde korunamayacağı belirtilmiştir.

- Tanıkların, örgütün üyelerini cezadan kurtarmak için tehdit etmesi nedeniyle beyanlarından döndükleri anlaşılmış, dosya içerisindeki yukarıdaki sanığın paylaşım içerikleri ve yaptığı röportajlar ve paylaşımlarla uyuşan soruşturmadaki beyanlarına itibar edilmiştir.

- Her ne kadar sanık gazeteci olduğunu, gazetecilik görevi nedeniyle yargılandığını, gazetecinin görevinin bir ayna gibi durum ne olursa olsun savaş halide olsa toplumun haber alma hakkının olduğunu, kendisi gibi daha önceden birkaç gazetecinin de örgüt üyeleriyle röportaj yaptığının ancak herhangi bir ceza verilmediğinin, kolluğun ifadeleri baskı ve zorla alınarak bu dosyayı hazır edildiğini haber etmişse de yukarıda yer alan paylaşım içerikleri ve röportaj içeriklerine bakıldığında var olan bir durum yansıtmaktan çok Yüksekova'da hendek ve barikat olaylarının yaşandığı sırada, örgüte üye temin etmek, halkın desteğini sağlamak, halkı devlete karşı galeyana getirmek, üye olduğu örgütün eylemlerini meşru göstermek için gerçeklerle ilgisi olmayacak şekilde paylaşımlar yaptığı, örgütle ilgisinin olmadığını beyan etmişse de, birçok paylaşımında örgütün şiddet ve baskı eylemlerinin devam ettiği ve örgüt üyeleriyle güvenlik güçlerinin çatışma ortamında bulunduğu sırada özellikle 19 Mart 2016 tarihinde yaptığı paylaşım ile asıl niyetini orataya koyarak... .kolluk kuvvetleriyle örgüt üyelerinin çatışması sırasında örgüt üyelerine destek vermek olduğu, yapılan röportajlarda da görüleceği üzere diğerleri gibi somut olgularla ilgili beyanlarının olmadığı, devam eden çatışma sürecinde sanki halkın desteği alınmış gibi haberler yaptığı.. PKK terör örgütünün üyeleri tarafından Türkiye Cumhuriyeti Devletinin egemenliği altında bulunan Hakkari İli Yüksekova ilçesinde oluşturmaya çalıştığı özyönetim adı altındaki açıklamalardan sonra devletin egemenliğini zayıflatmaya yönelik yapılan hendek ve barikat eylemleri, hendek ve barikalara bomba tuzaklanması , evlerin içlerine bomba tuzaklanması, 13-14 yaşındaki çocuklara silahlı eğitim verilerek eline silah verilmesi gibi eylemlerin halka mal etmeye çalıştığı, yine yaptığı paylaşımlarda Yüksekova İlçesinin Devletin egemenliği altında bulunan bir yer olmasına rağmen kolluk kuvvetlerini işgalci gibi gösterdiği, evlere ve barikalara kurulan bombalı tuzaklardan hiç bahsetmediği, sanki devletin rutin hayatını yaşayan sade vatandaşların evini bombalıyormuş gibi haberler yaptığı ve yukarıdaki paylaşımlarda belirtilen Osman ALICI isimli örgüt mensubunun öldürülmesini de bu şekilde lanse etmeye çalıştığı, cenaze töreninde örgüt propagandası oluşturacak şekilde elinde silah bulunan kişilerin görüntülerini yayınladığı ve bu kişinin öldürülmesini de katledilme olarak nitelendirdiği görülmüştür.

- ...YPS içerisindeki örgüt üyeleriyle röportaj yapan sanığın örgütün çocukları kandırarak veya zorla örgüte dahil etmesinin 12 yaşından 17-18 yaşına kadar bir çok çocuğun bu şekilde örgüt tarafından kullanıldığı, bu çocuklara silahlı eğitim verildiği, hendek ve barikat yaptırıldığı, hendek ve barikatların başında silahla nöbet tutturulduğu açıkça anlaşılmasına rağmen bir gazetecinin ayna görevinden bahseden sanığın hiçbir yorum , röportaj ve haberinde bunlara yer veremediği, Devlet, kolluk

kuvvetleri gibi veya başka bir kesim olduğunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarında bahsedildiği gibi bunları rahatsız edecek abartılı yorumlarla haber yapabildiği, ancak söz konusu üyesi olduğu örgüt olduğunda ise bu çocukların örgüte kandırılarak veya zorla kazandırılması, uzun namlulu silah verilmesi silahlı eğitim verilmesi, nöbet tutturulması gibi bırakın bir gazateciyi bir insanın vicdanını bile rahatsız edebilecek olayları dile getiremediği, örgütü rahatsız edecek bir tek kelimeye yer vermediği, örgüt söz konusu olunca örgüt aleyhine kaleminin bir tek kelime dahi yazamadığı anlaşılmıştır....

- örgüt üyelerine moral verilmesi, örgüt bilincinin canlı tutulması, yapılan eylemlerin halka mal edilmesi, halkın desteğinin sağlanması ve örgüt üyelerinin cenazelerinden dahi halkın devlete karşı kin ve düşmanlığının oluşmasına için katledilmiş gibi sanık tarafından haberler yapıldığı, röportajların çoğunun kişileri örgüt üyelerine davet etme şeklinde olduğu, yine devletin egemenliği içerisinde yer alan bir ilçede örgüt adına silahla nöbet tutan kişilerle bu eylemi masumane gösteren haberler yapıldığı

- ...sanık tarafından yapılan yorumda "devlet güçleri eşyaları yağmaladı" şeklinde halkı kin ve galeyana getirmeye yönelik paylaşımlar yapılmışsa da bununla ilgili hiçbir şikayetin olmadığı, burada vatandaşları devlet aleyhine kışkırtarak örgüte katılımın veya destek sağlanmasına yönelik ibareler olduğu, yine yukarıda örgütün eylemleri açıkça belirtilen eylemlere karşılık devletin güvenliği sağlamak için yapmış olduğu çalışmaların, yapılan paylaşımlarda, provakasyon olarak gösterildiği, yine sanığın dışında Yüksekova'daki yerel gazetelerde yapılan PKK eylemlerinin yalan üzerine kurulu olduğuna yönelik haberlere karşı sanığın üyesi olduğu örgüte karşı haber yapılmasına rahatsızlık duyarak "halk torbaları taşıdı, ana yola barikat kurdu" şeklinde paylaşımlardan anlaşılan yapılan eylemleri halka mal etmeye çalıştığı, yine örgüt tarafından dosya içerisindeki fotoğraflardan Cumhuriyet Mahallesi, Esentepe Mahallesi, Orman Mahallesi, Mezarlık Mahallesi, GÜngör Mahallesi, Dize Mahallesi'nde hendek ve barikat yapıldığı görüntülerden bu çukurların ve barikatların açıkça belli olduğu, ancak sanığın bunlarla ilgili de hiçbir ifadeye yer vermediği görülmüştür.

- Dosya içerisindeki Osman ALICI'nın öldürülmesine ilişkin olayda 11/02/2016 tarihinde Esentepe Mahallesi'nde PKK terör örgütü mensuplarınınca kullanıldığı anlaşılan bir evde kamera görüntülerinin olduğu, bu evin çevresinde elinde uzun namlulu bir silah bulunan kişi görüldüğü ve kolluk kuvvetlerine ateş açtığı, çatışma sonucu öldürülen kişi olmasına rağmen, sanık tarafından bu örgüt mensubunun öldürülmesi, sanki sokak ortasında yürüyen bir vatandaş katledilmiş gibi haber yapıldığı görülmüştür.

- Sanığın yukarıda belirtilen paylaşımları, tanık beyanları, Osman Alıcı'nın öldürülmesine ilişkin tutanaklar, dosya içerisindeki belge ve tutanaklar birlikte değerlendirildiğinde sanığın kendi ifadesindeki geçen gazeteci profilinin söz konusu kendisinin üye olduğu örgüt olunca hiçbir aşamada sergileyemediği, bir örgütün çocukları zorla veya kandırarak kullanması, eline silah verilmesi, nöbet tutturulması, ilçe merkezine bomba döşenmesi, evlere bomba düzeneği yapılması gibi üyesi olduğu örgütün eylemlerini görmezden geldiği gibi aksine örgüt üyeleriyle süreklilik ilişkisini devam ettirerek röportaj adı altında örgüte katılım yapılmasını gerektirir ifadelerle yer verdiği, ilçe merkezinde yapılan silahlı ve bombalı eylemlerin sanki

halkın tamamı tarafından sahiplenilerek yapılmış gibi haberler yapıldığı, sanığın eylemleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, ülke genelinde yapılan haberlerden sadece bir ilçede 200'ye yakın terör örgütü mensubunun öldürüldüğü, 200'ün üzerinde patlayıcının imha edildiği, 300'ün üzerinde de hendek ve barikatın kapatıldığı , birçok örgüt mensubunun yakalandığı ve güvenlik güçlerinin de birçok kayıp verdiği eylemlerin devam ettiği sırada örgüte katılımını sağlayacak şekilde örgütü ve eylemlerini öven, örgüt üyeleri sıkıştığında halkı olay yerine davet eden, örgütün insanlara zor ve baskı altında birçok fiil yaptırırken hiçbir şekilde bunlara yer veremeyen sanığın gazetecilik adı altında yaptığı bu eylemlerin gazetecilik mesleği ile ilişkilendirilebilecek nitelikte olmadığı, ayna görevi gören bir haberin örgüte karşı yapılamadığı, söz konusu devlet olduğunda zulmeden, evleri yakan katleden gibi gösterilirken, baskıyı yapan, bomba koyan, çocuklara silah veren, nöbet tutturran , uzun namlulu silahlar kullanan kişilerin direnişçi olarak gösterilmesinin ayna göreviyle bir ilişkisinin olmadığı gibi yukarıda yer verilen AİHS ve AİHM kararlarında belirtilen gazetecilik özellikleriyle uyuşmadığı, bu fiileri sadece bu örgüte bağlı sürekli ilişkisi olan, tanıkların soruşturma aşamasındaki beyanlarında belirtildiği gibi, bu örgütün emrinde olan bir kişi tarafından yapılabileceği , bağımsız bir insanın örgütün yaptığı eylemlerden rahatsızlık duyması gerektiği, dünyanın herhangi bir yerinde çocukların bu şekilde silahlı örgütlere katılmasının sağlanıp, silahlı eğitim verilmesi ve çatışmalarda kullanılmasından rahatsızlık duyacağına zahtan vareste olduğu, sanığın ifadesinde geçen gazetecilik profili ile örgüt söz konusu olunca kendi yaptığı eylemlerin birbiriyle hiçbir şekilde uyuşmadığı, örgüte karşı ifade ettiği profilin hiçbir şekilde sergilenemediği, aksine gerçeği çarpıtarak örgütü destekleyen sempatik gösteren, desteği sağlayan, örgüt üyelerinin halkın desteğini almış gibi gösteren mahiyette olduğu, devam eden çatışma ortamıyla ilgili bu şekilde örgüt üyesi tarafından gerçeğin çarpıtılması suretiyle yapılan haber, paylaşım ve yorumların gazetecilere sağlanan korumadan yararlanamayacağı, sanığın, tanık beyanlarında geçtiği gibi örgütün basın yayın sorumlusu olup, kendisine verilen bu sorumluluk nedeniyle yapılan fiiller nedeniyle suçu sabit görülmüştür.

- Sanığın, propaganda suçundan cezalandırılması talep edilmiş ise de sanığın örgütün basın sorumlusu olması nedeniyle, yaptığı eylemler örgüt içerisindeki görevi nedeniyle yapılmış olması dikkate alınarak bir bütün olarak örgüt üyeliği suçu içerisinde değerlendirilmiş, örgütün şiddet eylemlerinin çok yoğun olduğu sırada, halkın eylemlere katılması için paylaşım yapması, paylaşımlar ile eylemlerinin yoğunluğunun artması, eylemlerini ısrarla sürdürmesi ve vazgeçmemesi, örgüt üyelerinin yaptıkları silahlı eylemler sırasında öldürülmesini katliam olarak nitelemesi, örgüt üyeleri ile yapılan röportajların içeriğinde halkın örgüte davet edilmesi, halkı galeyana getirmek için gerçeğe uygun olmayan paylaşımlar nedeniyle alt sınırdan uzaklaşarak 7 yıl ceza tayin edilmiş, YPS-JİN'in terör örgütü PKK/KCK'nın bir timi olması nedeniyle, silahlı terör örgütüne üye olduğundan 3713 sayılı Yasanın 5. maddesi uyarınca cezası artırılmış ve adli sicil kaydından anlaşılacak geçmişteki iyi hali nedeniyle lehine TCK'nun 62. maddesi uygulanarak neticeden 8 yıl 9 ay hapis cezasına hükmolunmuştur.

3. HUKUKİ DEĞERLENDİRME

58. Nedim Türfent, doğduğu büyüdüğü bölgede gazetecilik yapmakta ve gazeteci kimliği ile tanınmaktadır. Haberleri ağırlıklı olarak insan hakları odaklıdır. Güvenlik güçlerinin yargıya da yansıyan birtakım eylemlerine yönelik iddialar son dönem haberlerinin konusu olmuştur.

59. Bu haberler sonrasında, çeşitli kereler tehdit edilmiş, sosyal medyadan da hedef gösterilmiştir. Soruşturma öncesi yaptığı haberler nedeni ile tehdit aldığı kamuoyu ve adli makamlarla paylaşmıştır. Tehdit edildiği ve tehlike altında olduğu, soru önergesi ile TBMM'ye de taşınmıştır ve kayıtlarda bulunmaktadır.

60. Soruşturma ve kovuşturma süreçlerinde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (özellikle 1. Kitap 4. Kısımda yer alan koruma tedbirleri 5. kısım ifade ve sorgu, 6. Kısım savunma) yer alan düzenlemelere aykırılık yoğunluğu dikkat çekicidir.

61. Savcılık makamı adresi bilinen, kaçma şüphesine dair somut olgu bulunmayan gazeteciyi çağrı yolu ile ifadeye çağırarak yerine yakalama kararı ile ifadesine başvurmuştur.

62. Türkiye'de gözaltı işlemleri için ayrı bir adli kolluk yapılanması bulunmamakla beraber gözaltı işleminin geçerli ve zorunlu bir sebep olmadan, yüzleri kapalı özel güvenlik birimleri tarafından yapılmış olması orantılı ve ölçülü değildir.

63. Güvenlik görevlilerinin gözaltı işlemi sırasında kendilerini tanıtmadıkları, giysi ve tavırlarından tanınmalarının beklendiği anlaşılmaktadır.

64. Gözaltı işleminden 12 saat sonra yakınları haberdar edilmiştir. Bu süre boyunca gazetecinin avukatları ve yakınları gazeteciden haber alamamışlardır.

65. Gözaltı işlemi sırasında beyanına göre, gazetecinin başı öne eğilmiş, kendisini gözaltına alanları görmesi engellenmiştir. Her tarafı kapalı zırhlı bir araca bindirilmiştir. Kim tarafından alındığı nereye götürüldüğü konusunda tam bilgi sahibi olamamıştır.

66. Gözaltında kayıp, faili meçhul vakalar ile işkence vakalarının yoğun yaşandığı ülke ve bölge özelinde gözaltına alma şekli hukuka uygun değildir.

67. Gözaltı aracında işkence ve kötü muamele uğradığını beyan etmiştir. Yargı makamları, Türfent'in her aşamada ileri sürdüğü işkence ve kötü muamele iddiaları karşısında sessiz kalmıştır. Kişinin talebine rağmen savcılık makamı işkence iddiasına ilişkin delillerin (kamera kayıtları vs.) toplanmasını sağlamamıştır.

68. Soruşturma işlemlerinin bir bölümü, haklarında işkence ve kötü muamele iddiası bulunan güvenlik güçleri tarafından yapılmıştır.
69. Soruşturma dosyasını inceleme hakkı tanınmamış, savunma hakkını sağlıklı kullanma koşulları ortadan kaldırılmıştır. Türfent, kolluk ve savcılık ifade alma işlemi sırasında sorulan sorular üzerine hakkındaki isnatları öğrenebilmiştir.
70. Savunma hakkı ve adil yargılanma hakkı soruşturmanın ilk anından itibaren ihlal edilmiş, masumiyet karinesi göz ardı edilmiştir.
71. Savcılık sorgulama tutanağında ise gazetecinin avukatının “özel avukat” olarak kodlanması anlaşılammıştır. Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki soruşturmalarda, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 150. ve devamındaki maddelerde düzenlenmiş olan zorunlu müdafilik CMK sistemi üzerinden tayin edilmeyen, kişinin talebi ile gelen avukatların savunmandan ziyade aynı suçun zanlısı muamelesi görmesi sıklıkla yaşanan bir tablodur. Gözaltındaki şüpheliye hukuki yardım sırasında “özel avukat mı Cmk mi” sorusuna verilecek yanıt kolluğun avukata davranışını belirlemektedir. Tutanaktaki ifade bu olguyu anımsatmıştır.
72. Savcılık sorgulama tutanağındaki soruların aynen sulh ceza sorgu tutanağına aktarılması, sulh ceza hakimliğinin öznel bir inceleme ve değerlendirmede bulunmadığı şüphesini doğurmuştur.
73. İddianamede, gazetelerde çıkan haberler somut suç isnadı olarak gösterilmiştir. İsnat konusu olgularla suç arasında bağlantılandırma, şahsileştirme yapılmayarak haberlerin yapılmış olmasının suçlama için tek başına yeterli olduğu algısı oluşmuştur.
74. 2015-2016 yılları sokağa çıkma yasakları dönemine ilişkin soruşturmalarda sıklıkla rastlandığı üzere teşhis tanığı ve gizli tanık deliline başvurulmuştur.
75. Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu ek 6. maddedeki usulün takip edilmediği, şüpheliye ait bir fotoğraf üzerinden teşhis sağlandığı, ifadesine başvuru alanların birçoğunun 18 yaş altında olup 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu(TCK), 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği çocuk statüsünde olduğu ancak ifade alma ve teşhis işlemlerinde bu hususun dikkate alınmadığı, avukatsız beyan alındığı, okuma yazma bilmeyen tanıklara tutanak altına parmak basma sureti ile imza alındığı ancak okuma yazma bilmedikleri hususunun tutanağa işlenmediği, teşhis tanıklarının suç şüphesi ile gözaltında iken ifadelerinin alındığı, ağır suç isnadları ile karşı karşıya kalan çocuk ve genç yaştaki şüpheli-tanıkların ifadelerinin güvenilirliğinin tartışılmadığı anlaşılmaktadır.
76. Sosyal medya araştırma ve tespit tutanaklarında, hesabın kim tarafından kullanıldığına yönelik aidiyet tespitinin bulunmadığı görülmüştür.
77. Kovuşturma sürecinde ifade alma işleminde uygulanan SEGBİS sisteminin savunma hakkının tam, doğrudan doğruya ve etkili kullanımını engellediği ve ceza adaletini sağlamaktan uzak olduğuna dair baskın görüşe rağmen her aşamada SEGBİS sistemi kullanılmış, teşhis işlemi dahi karşılıklı iki ayrı SEGBİS bağlantısı ile yapılmıştır. Cezaevlerinde SEGBİS sistemlerinin de tam, kesintisiz savunma yapmaya uygun olmadığı, özellikle ilk ve son savunmalar ile teşhis işlemlerinin duruşma salonunda bizzat hazır olunarak yapılması adil yargılanma hakkının tesisi için zorunludur.
78. Mahkemede ifade veren teşhis tanıklarının 1 tanesi hariç kalanlar işkence ve kötü muamele iddiası ile teşhise dönük ifadelerini kabul etmemişlerdir. Yargı makamı işkence kötü muamele iddiasını savcılık makamına iletmekle yükümlü iken bu iddialara karşı sessiz kalmıştır. İddia makamı tanıklarından biri, iddiasını tekrarlamış, bu tanığın da farklı mahkemede, aksi beyanlarda bulunduğu görülmüştür. Dinlenmeyen üç tanığın

mahkeme huzurunda ifadesinin alınması için yeterli çaba sarf edilmemiştir.

79. Mahkeme heyetinin sıklıkla değişmesi Türkiye’deki yargılamalarda karşılaşılan bir durumdur. Dava dosyasına hakimiyet sağlanması, delillerin sağlıklı değerlendirilebilmesi açısından bakıldığında heyetlerdeki değişiklikler sağlıklı yargılama önünde engel oluşturabilecektir.

80. Özellikle ağır ceza mahkemesi yargılamalarında savunma hakkı ve adil yargılanma hakkı ihlaline dair tartışmalar karşısında duruşmaların SEGBİS sistemi ile kaydı, SEGBİS sisteminin varlık amacına da uygun olacaktır. Ancak bu kayıtların yapılmadığı görülmüştür.

81. Mahkemeye heyeti ile savunma avukatları arasında yaşanan tartışma sonrası savunma avukatlarının duruşma salonundan soyut gerekçelerle çıkartılmış olması ve CMK 182 ve devamı maddelerinin ihlali ile şüphelinin tutukluluğunun devamına avukatsız karar verilmesi yargılamayı sakatlayan bir husus olarak gözlemlenmiştir.

82. Dürüst işlem ilkesi gereği duruşma tutanakları anlaşılmanın değil duruşmada söylenenlerin aynen aktarılması zorunlu olan tutanaklar olup, sözlerin duruşma tutanağına “anlaşıldığı biçimiyle” aktarıldığı anlaşılmaktadır.

83. Gizli tanık ifadesi, sanık ve avukatlarının da hazır bulunduğu duruşmada alınmayarak, ifadenin delil değeri üzerinde gölge oluşmuştur. Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki soruşturmalarda somut delillerin toplanması yerine gizli tanık ifadeleri ile delil somutluğunun sağlanmaya çalışılması önemli hukuka aykırılıklardan birisidir.

84. İddianamenin düzenlenme tarihi itibarıyla tüm deliller toplanmış olmasına rağmen tutukluluk kararları birbirini tekrar eden gerekçelerle devam etmiş, adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının neden yetersiz kalacağı açıklanmamıştır. AİHM’nin, (Cahit Demirel/Türkiye (2009) kararı ve diğer kararlarında Türkiye’de yargılama sisteminden ve yasadan kaynaklanan “yaygın ve sistematik” bir sorun olarak matbu gerekçelerle tutukluluğun devamına karar verilmesi tartışılmıştır.

85. Yargılama sırasında savunma avukatları birçok talepte bulunmuş olmasına rağmen mahkeme heyeti talepler konusunda olumlu veya olumsuz hiçbir karar vermemiştir. Savunma makamını yargılanan sanık ile özdeşleştirmenin yol açtığı bir diğer tahribat, avukatların taleplerinin görmezden gelinmesi, savunma makamının yargılamanın bir parçası olarak görülmemesidir.

86. Kıyas ve yorum yasağı ceza hukukunun temel ilkelerinden olmakla adil yargılamanın varlığının tespitinde önemli bir kıstastır. Mahkeme heyeti yargılama sonunda gazeteci Türfent hakkında, terör örgütü üyeliği suçunun sübut bulduğuna karar vermiştir. Mahkeme, tüm mesleki faaliyetlerini “terör örgütünün” basın sorumluluğu kapsamında yürüttüğüne kanaat getirmiştir. Mahkeme gerekçesinde somut olgulardan ziyade Türfent’in mesleğini yapış şekli itibarıyla yasadışı örgütle irtibatlandırmıştır. Gerekçeli kararda, dikkati çeken şu ifadeler kullanılmıştır:

- “...evlere ve barikatlara kurulan bombalı tuzaklardan hiç bahsedemediği, sanki devletin rutin hayatını yaşayan sade vatandaşların evini bombalıyormuş gibi haberler yaptığı .....cenaze töreninde örgüt propagandası oluşturacak şekilde elinde silah bulunan kişilerin görüntülerini yayınladığı”, “17-18 yaşına kadar bir çok çocuğun bu şekilde örgüt tarafından kullanıldığı, bu çocuklara silahlı eğitim verildiği , hendek ve barikat yaptırıldığı.....açıkça anlaşılmasına rağmen bir gazetecinin ayna görevinden bahseden sanığın hiçbir yorum , röportaj ve haberinde bunlara yer veremediği”

- “...ancak söz konusu üyesi olduğu örgüt olduğunda ise bu çocukların örgüte kandırılarak veya zorla kazandırılması , uzun namlulu silah verilmesi silahlı eğitim verilmesi , nöbet tutturulması gibi bırakın bir gazateciyi bir insanın vicdanını bile rahatsız edebilecek olayları dile getiremediği, örgütü rahatsız edecek bir tek kelimeye yer vermediği,”
- “...sanık tarafından yapılan yorumda "devlet güçleri eşyaları yağmaladı" şeklinde halkı kin ve galeyana getirmeye yönelik paylaşımlar... “
- “halk torbaları taşıdı, ana yola barikat kurdu şeklinde paylaşımlardan anlaşılın yapılan eylemleri halka mal etmeye çalıştığı...”
- “...Hendek ve barikat yapıldığı görüntülerden bu çukurların ve barikatların açıkça belli olduğu, ancak sanığın bunlarla ilgili de hiçbir ifadeye yer vermediği görülmüştür.”
- “.....Osman ALICI'nın öldürülmesine ilişkin olayda .....çatışma sonucu öldürülen kişi olmasına rağmen, sanık tarafından bu örgüt mensubunun öldürülmesi, sanki sokak ortasında yürüyen bir vatandaş katledilmiş gibi haber yaptığı görülmüştür...”
- “...Örgütün insanlara zor ve baskı altında birçok fiil yaptırırken hiçbir şekilde bunlara yer veremeyen sanığın gazetecilik adı altında yaptığı bu eylemlerin gazetecilik mesleği ile ilişkilendirilebilecek nitelikte olmadığı...”
- “.....örgütün şiddet eylemlerinin çok yoğun olduğu sırada, halkın eylemlere katılması için paylaşım yapması, paylaşımlar ile eylemlerinin yoğunluğunun artması, eylemlerini ısrarla sürdürmesi ve vazgeçmemesi, örgüt üyelerinin yaptıkları silahlı eylemler sırasında öldürülmesini katliam olarak nitelemesi, örgüt üyeleri ile yapılan röportajların içeriğinde halkın örgüte davet edilmesi, halkı galeyana getirmek için gerçeğe uygun olmayan paylaşımlar nedeniyle alt sınırdan uzaklaşarak...”

87. Cezalandırma gerekçesinde gazetecinin mesleğini yapış şekli üzerinde yorum yolu ile örgütsel bağın kurulmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

4. GAZETECİLİK VE HABER HAKKI

88. Nedim Türfent hakkındaki dosya, gazetecilik ve sınırları açısından da önemli bir tartışma alanı açmaktadır. Mahkeme, “örgüt üyeliği” gibi ağır bir suçtan ceza verirken, Türfent’in yaptıklarından çok “yapmadığı” haberlere odaklanmıştır. Bu haberlerin yapılmaması, “...bağımsız bir insanın örgütün yaptığı eylemlerden rahatsızlık duyması gerektiği, dünyanın herhangi bir yerinde çocukların bu şekilde silahlı örgütlere katılmasının sağlanıp, silahlı eğitim verilmesi ve çatışmalarda kullanılmasından rahatsızlık duyacağı- nın izahtan varestede olduğu...” gibi ifadelerle eleştirilmiş, gazetecinin, “örgütün yaptıklarına ayna olmaması” ceza gerekçesi sayılmıştır.

89. Anayasa Mahkemesi, Barış Akademisyenleri’nin imzaladığı Barış Bildirisi olarak bilinen “Bu suça ortak olmayacağız” başlıklı makale için verdiği ihlal kararında şu yorumları yapmıştır:

“Açıklanan bir düşüncenin salt ağır olması, yetkilileri sert biçimde eleştirmesi, keskin bir dil kullanılarak ifade edilmesi ve hatta tek taraflı, çelişkili ve subjektif olması şiddete tahrik ettiği, topluma, devlete ve demokratik siyasi düzene yönelik olarak bir tehlike ortaya çıkarttığı ve buna bağlı olarak kişileri kanunlara aykırı eylemler yapmaya teşvik ettiği anlamına gelmez. En geniş siyasi özne olan devlete yönelik eleştirinin sınırlarının bireylere yöneltilen eleştirilere göre çok daha geniş olduğunda bir tereddüt olamaz. Yaklaşık on ay boyunca on bir şehirde terör örgütüne karşı yürütülen ve milyonlarca insanın hayatını etkileyen operasyonların kamuoyu tarafından takip edilmesi ve operasyonlar hakkında farklı değerlendirmeler yapılması normal karşılanmalıdır. Başvurucuların imzaladığı bildiriye düşüncelerin toplumun büyük çoğunluğunun düşüncelerinden açıkça farklı olduğu ortadadır. Ancak tam da bu sebeple bu tür açıklamaların korunması noktasında daha hassas davranılması gerekir. Çünkü bu tür müdahaleler kamuoyunun ülkede meydana gelen son derece önemli olaylar hakkındaki farklı bakış açılarının -onların büyük çoğunluğu için bu bakış açısının kabul edilmesi ne kadar zor olursa olsun- öğrenme hakkına ağır bir sınırlama getirmektedir. Bildirinin imzalanmasına neden olan operasyonları yürüten kamu gücüne karşı ağır eleştirilerde bulunulabileceğinin öngörülmesi ve demokratik çoğulculuk açısından bunlara daha fazla tahammül edilmesi gerekir. Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında başvurucuların

mahkûmiyetlerinin zorunlu toplumsal bir ihtiyaca karşılık gelmediği sonucuna ulaşılmıştır.”

90. Bu karar, mahkemenin, “her iki taraf da haber yapılmalı” görüşüyle açık biçimde çelişmektedir. Bütün ülkeyi ilgilendiren operasyonlar konusunda, hak ihlali iddialarını esas alan bir gazetecilik yapılması, cezalandırılmanın nedeni olarak ileri sürülemez.

91. Anayasa Mahkemesi, Türkiye’de 1 yıl süreyle tutuklu kalan, Almanya vatandaşı gazeteci Deniz Yücel ile ilgili kararında, Yücel’in, PKK yöneticilerinden Cemil Bayık ile röportajının suçlama konusu yapıldığına dikkati çekerek, “terör örgütü üyeleriyle irtibat kurmak, gazetecilik dışında başka bir amaca yönelik olarak gerçekleştirilmişse suçlama konusu olabilir” ifadesini kullanmıştır. Anayasa Mahkemesi, “Başvurucunun tutuklanmasına dayanak gösterilen olguların temelde gazete yazılarından oluştuğu görülmektedir. Hukukilik şartını sağlamayan tutuklama gibi ağır bir tedbir, ifade ve basın özgürlükleri bakımından demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü bir müdahale olarak kabul edilemez” hükmüne varmıştır.

92. Mahkeme, “Bu durumda da irtibatın gazetecilik dışında başka bir amaçla gerçekleştirildiğinin somut olgularla ortaya konulması gerekir. Ancak soruşturma makamlarınca böyle bir olgu ortaya konulamamıştır” yorumunu yapmıştır. Bu karara göre mahkemenin de Türfent ile ilgili olarak, soyut yorum ve kıyas dışında, somut olgularla başka amaçlarla haber yaptığını kanıtlaması gerekmektedir.

93. Mahkeme ise somut olgular yerine, “Böyle olması gerekir...” gibi bir bakış açısıyla hangi haberin yapılmasının gazetecilik sayılabileceğini, hangisi yapıldığında gazetecilik olmayacağına tarife çalışmış, kendi kurduğu bakış açısından hareketle, örgüt üyeliği gibi ağır bir ceza vermiştir.

94. İşkence ve hak ihlalleri dünyanın her yerinde haberlerin konusudur. Gazetecilerin bu hak ihlallerine yoğunlaşırken, “Yapılanları, onların yaptıklarını da yaz, aksi takdirde suçlu olursun” gibi bir dayatmayla karşı karşıya bırakılması, basın özgürlüğünün ve haber verme-alma hakkının ağır biçimde ihlalidir.

95. Bu bakış açısıyla Türfent’in gözaltında olduğunun daha yakınları tarafından bilinmeden, “JİTEM”, “Beyaz Toros” gibi hesaplardan, “Türfent sorguda” diye duyurulması haber değeri taşımamaktadır. Mahkemenin bakış açısıyla, bu durumu haber yapan bir gazetecinin Türfent ile ilgili farklı iddiaları da haberleşirmesi zorunludur, aksi takdirde o gazeteci de suçlu konumuna düşecektir. Oysa cezasızlıkla mücadele ve hak ihlali odaklı gazeteciliğin ana konusunu tam da kamu gücünün ölçülü kullanıp kullanılmadığı oluşturmaktadır.

96. Yine aynı bakış açısıyla, Türfent ile ilgili davayı haberleşiren gazeteciler, işkence gördüğünü söyleyen, savcılığın tanık gösterdiği, sonradan ifadesini değiştirerek Türfent’i hiç tanımadığını belirten tanıkların anlatımlarını haberleşirirse suçlu olacaktır. Mahkemenin işkence iddiaları ile ilgili harekete geçmediğini yazmak da suç oluşturabilecektir. Mahkemenin bakış açısına göre, gazeteciler sadece belli bir konuda “ayna” görevi görmelidir. Hak ihlallerini haberleşirmeleri halinde ise ihlalin odağındaki kişilerin ne yapıp ettiklerini de yazmak bir mecburiyettir. Bu bakış açısı, basın özgürlüğü açısından kabul edilemez.

97. Ulusal güvenlik ve yasadışı örgütlerle ilgili haberlerin yapılış biçimi uzun yıllardır tartışılan bir olgudur. Bu konuda, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, PKK’nın bir dönem yöneticiliğini yapmış isimlerden, Osman Öcalan’ın, devlet televizyonu TRT’ye çıkartılması konusundaki suç duyurularını takipsizlikle sonuçlandırmış, şiddete sevk etme amacı

olmadıkça, terör ve operasyonlarla ilgili haberlerin toplum tarafından ilgiyle izlendiğini ve bunların yapılmasının suç oluşturmadığını belirtmiştir. Anayasa Mahkemesi de Can Dündar/Erdem Gül kararında, bu konuyu tartışmış ve haber yapılmasının tek başına suçlama nedeni yapılamayacağını belirtmiştir. Kararda, şöyle denilmiştir:

“Tutuklama kararlarında isnat edilen suçlara ilişkin olarak mevcut delil durumunun tutuklama için yeterli olduğu belirtilmiş ise de anılan haberler dışında somut herhangi bir delilden bahsedilmemiştir. Başvurucular, başvuru konusu haberlerde yer alan fotoğrafları ve bilgileri 'silahlı terör örgütüne üye olmaksızın bilerek ve isteyerek yardım etme' amacıyla yayımlamak ve 'siyasal veya askeri casusluk maksadıyla' temin etmek ve açıklamakla suçlanmışlar ve tutuklanmışlardır. Ancak tutuklama kararının gerekçesinde söz konusu haberlerin 'siyasal veya askeri casusluk maksadıyla' yayımlandığına ilişkin kuvvetli suç şüphesine başvuruculara isnat edilebilecek hangi somut olgulardan hareketle ulaşıldığı açıklanmamıştır. Tutuklama gerekçesinde 'silahlı terör örgütüne üye olmaksızın bilerek ve isteyerek yardım etme' suçuna ilişkin kuvvetli suç şüphesi yönünden ise başvurucuların, yayımladıkları haberlerin 'hakkında soruşturma devam eden terör örgütü ile ilgili olduğunu mesleki durumları itibarıyla bilmeleri gerektiği' kanaati dışında somut bir olgu gösterilmemiştir. Öte yandan onaltı ay önce başka bir gazetede yayımlanan ve fotoğrafla desteklenen bir habere benzer hususları içeren haberlerin daha sonra başvurucular tarafından yayımlanmasının milli güvenlik açısından oluşturduğu sakıncanın devam edip etmediğinin tutuklama tedbirlerin gerekçesinde gösterilmemesi de önemlidir.”

98. Bu karar da sadece haberleri nedeniyle, somut olgu gösterilmeden örgüt üyeliği gibi ağır bir suçla cezalandırılan Türfent'e yönelik yargılama sürecinin basın özgürlüğünü ihlal edici nitelikte olduğunu göstermektedir.

99. Basın özgürlüğü ile devlet güvenliği arasındaki ilişki eskiden bu yana oldukça tartışmalı bir başlık olmuştur. 1982 Anayasasının 26. maddesinde düzenlenen düşüncüyü açıklama ve yayma özgürlüğünün yanında, 28. maddede basın özgürlüğü ayrıca düzenlenmiştir. Söz konusu maddenin birinci ve ikinci fıkrasına göre “Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mâli teminat yatırma şartına bağlanamaz. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır” 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 3. maddesine göre ise “Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma hakların içerir”. Basın aracılığıyla yapılan yayım düşüncelerin açıklanmasının özel bir türü olmakla birlikte düşüncüyü açıklama özgürlüğünden farklı bir özgürlük kategorisi oluşturur. Anayasa 26. maddenin 2. fıkrasına göre “Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, ... amaçlarıyla sınırlanabilir.”

100. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) de basın özgürlüğünü ifade özgürlüğünün kullanım biçimlerinden biri olarak kabul etmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi(AİHM) basını kamuyu ilgilendiren faaliyetleri denetleyen bir organ görevi görmekte, basının bu işlevini “toplumun bekçi köpeği” benzetmesiyle ifade etmektedir. Kamu yararına ilişkin bir sorun hakkındaki tartışma çerçevesinde, toplumun yaşamını ilgilendiren meselelerin kamuoyu önünde tartışılmasına katkıda bulunan gazetecileri caydırıcı nitelikteki tedbirleri medyanın bilgilendirme ve denetim görevini gerçekleştirmesini engelleyebilme riskini gözeterek sözleşmeye aykırı bulmuştur.

101. Gazetecilerin haber kaynaklarıyla olan ilişkileri üzerinde olumsuz sonuçlara yol

açabilecek işlemleri kamu makamlarının yasaya aykırı ya da tartışılabilir olan davranışlarının dile getirilmesi yönünde diğer gazetecilerin veya bilgi sızdıran kamu görevlilerinin cesaretini kırarak ilgililer üzerinde caydırıcı etkiye de sahip olma riski taşıdığı değerlendirilmiştir. Mahkeme 2014 tarihli Şık/Türkiye kararında şiddete açık teşvik olmadığı sürece, devletlerin, toprak bütünlüğü, milli güvenliğin korunması veya suç ve asayişsizliğin engellenmesini gerekçe göstererek basına yönelik yargılamalarla halkın bilgi alma hakkına sınırlama getirilemeyeceğini belirtmiştir.

102. Ali Gürbüz/Türkiye kararında yargılama sonucunda beraat kararı verilmiş olsa da Türk hukukuna göre terör örgütü olarak kabul edilen örgüt liderlerinin açıklamalarının yayınlanmasını, örgüt ve güvenlik güçleri arasındaki çatışmanın kamu yararı da taşıyabilecek toplumsal tartışmasına katkı sunabilecek içeriklerine rağmen dava açılmasının kişiyi sindirme niyeti taşıdığını, 3713 sayılı yasa kapsamında tedbirlerin basın çalışanlarına karşı otomatik olarak uygulanmasını, çatışmalı bir duruma ilişkin başkalarının görüşleri konusunda kamunun bilgileneceğini dikkate almamasını, düşünceyi yayma ve fikir alma özgürlüğüne aykırı bulmuştur.

103. Ürper ve diğerleri davasında AİHM, birçok kez, basının şiddet, kargaşa veya suç tehditlerine karşı koruma sağlamak amacıyla bazı sınırları aşmaması gerektiği halde, basının görevinin, sorumluluk ve yükümlülükleri dahilinde, bölücü fikirler dahil olmak üzere kamu çıkarını ilgilendiren bütün konularla ilgili bilgi ve görüş aktarmak olduğunu kaydetmiştir (Şener / Türkiye, no. 26680/95; Sürek / Türkiye (no. 1), no. 26682/95). Basının bu tür bilgi ve görüşleri aktarma görevinin yanı sıra, toplumun da bu bilgi ve görüşleri edinme hakkı bulunmaktadır (Bladet Tromso ve Stensaas / Norveç, no. 21980/93).

104. 2019 yılında Avrupa Konseyi tarafından “Dünya Basın Özgürlüğü Günü” dolayısıyla yayınlanan bir rapora göre, 1959 ve 2018 yılları arasında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) ifade ve düşünce özgürlüğünün korunmasıyla ilgili 10. maddesini ihlalden toplam 777 mahkûmiyet kararından 321 tanesi Türkiye’ye ile ilgilidir.

105. Bütün bu tablo karşısında Türfent davası ve verilen karar, evrensel ve ulusal yargının basın özgürlüğü ile ilgili belirlediği kriterlerle uyumlu gözükmemektedir.